

9 września 2011

Świętokrzyskie "kamienie milowe"

Jakie polskie "kamienie milowe" - wydarzenia, odkrycia, osobistości - wpłynęły na losy i kształt współczesnej Europy? Odpowiedź na to pytanie z pewnością uzyskają wszyscy, którzy wybiorą się na spotkania, wycieczki, wystawy, imprezy organizowane w całym kraju w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa 2011. Mieszkańcy naszego regionu będą mieli niepowtarzalną okazję bezpłatnie, pod opieką przewodników, zwiedzić miejsca, które na co dzień są dla nich niedostępne, odkryć historię Świętokrzyskiego, poznać jego często nieznane i niedoceniane bogactwo kulturowe oraz dowiedzieć się, jak wyglądało w dawnych czasach życie naszych przodków. W tym roku główne atrakcje EDD zaplanowano na 10-11 oraz 17-18 września.

Europejskie Dni Dziedzictwa to największy w Europie projekt społeczny i edukacyjny, najważniejsze święto zabytków kultury Starego Kontynentu. Ich idea narodziła się 3 października 1985 r. w Granadzie w Hiszpanii podczas II Konferencji Rady Europy. Inspiracją były francuskie Dni Otwartych Zabytków, podczas których po raz pierwszy bezpłatnie można było zwiedzić obiekty dotychczas częściowo dostępne. Inicjatywa cieszyła się tak dużym zainteresowaniem, że w 1991 r. Rada Europy ustanowiła Europejskie Dni Dziedzictwa.

Głównym celem Europejskich Dni Dziedzictwa jest promowanie regionalnego dziedzictwa kulturowego oraz przypominanie o wspólnych korzeniach kultury europejskiej.

W województwie świętokrzyskim przedsięwzięcia organizowane są zarówno w dużych, jak i w mniejszych miejscowościach.

Już w najbliższą sobotę, 10 września, w sandomierskim Muzeum Okręgowym będzie można poznać historię krzemienia pasiastego. Prezentacja multimedialna „Krzemień Pasiasty w Pradziejach i Współczesności”, którą pokazywano już we Włoszech i Argentynie, rozpocznie się o godz. 10.00. W zamkowych wnętrzach udostępniona będzie także niezwykle wystawa biżuterii z tym popularnym w złotniczej tradycji Sandomierza minerałem. Ekspozycja jest fragmentem kolekcji gromadzonej od 2000 roku.

Dzień później, 11 września, zatętni życiem dziedziniec zamku. W interaktywnym pokazie „Koło garncarskie - przełom w technikach wykonywania naczyń”, przedstawione zostaną dwie podstawowe metody wyrabiania naczyń - lepienie ręczne i toczenie na kole garncarskim. O roli, jaką odegrało odkrycie koła garncarskiego, w rozwoju techniki

produkowania garnków opowiedzą pracownicy Muzeum Okręgowego. Atrakcją spotkania będzie możliwość samodzielnego ulepienia miski, talerza, garnuszka pod okiem specjalistów – archeologa eksperymentalnego (naczynia lepiące ręcznie) i garncarza ludowego (naczynia toczone na kole).

Kolejne wydarzenie, organizowane w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa, odbędzie się 17 września w miejskim ratuszu. Wykład „Rola pieniądza w rozwoju społeczno – gospodarczym Sandomierza” połączony będzie z pokazem muzealnych zbiorów numizmatycznych. Początek o godz.11.00.

W Ostrowcu Świętokrzyskim, EDD 2011 rozpocznie 16 września projekcja filmu o ks. prof. Włodzimierzu Sedlaku – naukowcu zainteresowanym wieloma dyscyplinami: archeologią, badaniami nad pochodzeniem i ewolucją życia, bioelektroniką, filozofią przyrody, paleobiochemią oraz paleontologią. Swój udział zapowiedziała Joanna Kalisz-Półtorak, asystentka profesora Sedlaka.

17 września będzie można zwiedzić obiekty historycznych położone na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego, zaś w niedzielę, 18 września, zwiedzić miejsca zwykle niedostępne dla przeciętnego mieszkańca.

IV Festyn Historyczny „Od Prasłowian do Polaków” to propozycja Muzeum Przyrody i Techniki Ekomuzeum im. Jana Pazdura w Starachowicach na tegoroczne obchody EDD. W trakcie imprezy, 12 września, młodzież i dzieci dowiedzą się, co było „kamieniami milowymi” powodującymi szybki rozwój cywilizacji sprzed 150 laty. Program festynu został podzielony na trzy bloki, aby wszyscy mogli skorzystać z proponowanych warsztatów i pokazów, dotyczących m.in.: najstarszego sposobu robienia zdjęć, czyli fotografii otworkowej, wykonywania witraży, drukarskiego fachu, mincerstwa, czy pracowni XIX- wiecznej modystki.

Każda z trzech grup (I- godz.9.00 do 11.00, II- godz.11.00- 13.00, III- godz.13.00-15.00) będzie musiała wykazać się dobrą pamięcią i zmysłem obserwacji, aby odpowiedzieć na pytania związane z prezentowanymi stoiskami. Najlepsi otrzymają nagrody-niespodzianki. Każda z trzech odsłon festynu zakończy się pokazem mody prezentowanym na scenie Hali Spustowej.

Natomiast starachowicka filia PBW w Kielcach zaprasza 17 września na spotkanie z regionalistą, autorem „Drózkami Matki Bożej – figury przydrożne, kapliczki i krzyże” i innych – Leszkiem Żmijewskim.

10 września, o godz. 18.00, wewnątrz jędrzejowskiego Muzeum im. Przypkowskich wypełnią pieśni i utwory poetyckie Braci Polskich, stworzone na przełomie XVI/XVII wieku. Chętni będą mogli wysłuchać pogadanki o twórczości arian oraz zobaczyć zdjęcia prezentowane na wystawie noszącej tytuł „Zabytki Reformacji w Województwie Świętokrzyskim”.

Osoby, które 10-11 oraz 17-18 września zdecydują się wyruszyć do Ćmielowa mogą spodziewać się wielu niezwykłych wrażeń. W ramach Europejskich Dni Dziedzictwa, mieszczące się tam Żywe Muzeum Porcelany organizuje dni otwarte. Podczas wizyty goście podpatrzą, jak produkuje się porcelanę, obejrzą współczesną kolekcję Ćmielowskiej porcelany figuralnej – kruche dzieła sztuki. Wielką atrakcją będzie z pewnością możliwość obejrzenia filmu o Ćmielowie w nietypowej sali kinowej, urządzonej w ... 22-metrowym, starym piecu.

Bardzo mocno w poszukiwaniu "kamieni milowych" w historii swojej miejscowości zaangażowały się Chęciny. Już 9 września Piotr Rogoziński, znawca organów, przy pomocy tego instrumentu zachowanego w klasztorze bernardynek w Chęcinach, przeniesie słuchaczy do XVII stulecia. W tym samym dniu w "Niemczówce" usłyszeć będzie można o "złotym wieku" miejscowego budownictwa, które zapoczątkował wójt chęciński Kacper Fodyga. 10 września podczas sesji popularno – naukowej eksperci z Warszawy zdradzą nowe metody badań i narzędzia archeologii, a przykładem postępu poznawczego w badaniu dziejów woj. świętokrzyskiego będzie prezentacja dzieła Kazimierza Stronczyńskiego. W czwartek, 15 września, zainteresowani prześledzą historię żydowskich mieszkańców Chęcin, na podstawie materialnych śladów pozostawionych przez nieobecnych dziś mieszkańców, m. in. macew. W dniu imienin Franciszka, czyli 17 września, ojcowie zakonnicy z klasztoru franciszkanów postanowili zorganizować spotkanie naukowe poświęcone ich "chęcińskim" dziejom. Klasztor franciszkanów jest bowiem jedną z najstarszych, kazimierzowskich fundacji w Małopolsce, zaś zgromadzenie klarysek powstało w XVII stuleciu. Historie obu klasztorów staną się także pretekstem do opowiedzenia o życiu duchowym w Chęcinach, protestantach i tolerancji. Prelegentami będą: prof. Zdzisław Gogoła ("Historia klasztoru franciszkanów w Chęcinach"), ojciec Paweł Chmura ("Działalność zakonu św. Franciszka w Chęcinach obecnie") oraz Dariusz Kalina ("Dawne wyposażenie klasztorów franciszkańskich w Chęcinach").

O „kamieniach milowych” w kieleckich dziejach opowiedzą, podczas niedzielnego wykładu (11 września), specjaliści z Muzeum Narodowego w Kielcach. Wśród poruszonych tematów znajdą się: wzniesienie Pałacu Biskupów Krakowskich w Kielcach, powstanie w Kielcach z inicjatywy Stanisława Staszica pierwszej polskiej publicznej wyższej uczelni technicznej – Szkoły Akademiczno-Górnictwej oraz nawiązanie do historii górnictwa kruszcowego w regionie, budowa linii kolejowej przebiegającej przez Kielce z Dębina do Dąbrowy Górniczej i jej rola w rozwoju miasta, Strzelcy w Kielcach sierpień-wrzesień 1914 roku.

Na obchody Europejskich Dni Dziedzictwa 2011 można udać się również do mniejszych miejscowości województwa świętokrzyskiego. W Wiślicy będzie można poznać skarby tamtejszego muzeum, wziąć udział w warsztatach i zobaczyć prace związane z działalnością

edukacyjną placówki (17-18 września, w godz. od 10.00 do 18.00). W Leszczynach Stowarzyszenie Działające na Rzecz Społeczności Parafii Świętego Jacka zachęca do wspólnego poszukiwania korzeni rodzinnych Marii Skłodowskiej Curie, a włoszczowska biblioteka zaprasza na lekcje historyczne "Praca na roli dawniej i dziś", "Jak to ze lnem było", a także na wycieczkę z przewodnikiem Michałem Piorunem śladem miejscowych zabytków.